

Ciało kobiety - młot/ spektakl/spectacle de Judith Depaule /Corps de femme - le marteau

Rzut młotem – dyscyplina tradycyjnie męska i skrajnie siłowa – został dopuszczony jako dyscyplina kobieca po raz pierwszy na Olimpiadzie w Sydney w 2000 roku, gdzie Kamila Skolimowska zdobyła złoto w wieku 17 lat. Sport uprawia odkąd skończyła 11 lat.

Zacząła od podnoszenia ciężarów, a następnie zajęła się rzutem młotem, w którym do tej pory w Polsce przoduje.

To poprzez jej portret – w interpretacji Bogusławy Schubert – „Ciało kobiety – młot”, spektakl multimedialny i dokumentalny – próbuje zburzyć stereotypy, które ciągle jeszcze tkwią w naszym społeczeństwie na temat ciała kobiety i kryteriów kobiecości.

Spektakl stanowi pierwszy etap projektu składającego się z 4 części, których tematem są inne dyscypliny w rzutach (kula, dysk, oszczep, młot). Każdy z etapów będzie realizowany w innym kraju: Polsce, Francji, Niemczech i Turcji. Koniec projektu zakończy się połączeniem wszystkich części w jeden większy spektakl.

Sport tradycyjnie męski i ekstremalnie fizyczny, le marteau a été homologué pour les femmes aux Jeux Olympiques de Sydney en 2000, où Kamila Skolimowska devient championne à 17 ans. Kamila pratique le sport depuis l'âge de 11 ans, elle a débuté comme haltérophile puis s'est imposée dans le lancer du marteau qu'elle domine depuis lors en Pologne. C'est à travers son portrait et l'interprétation de Bogusława Schubert que Corps de femme, spectacle multi-média et documentaire, essaie de bouleverser les stéréotypes que véhiculent encore nos sociétés sur le corps de la femme et les critères de féminité. Le spectacle est la première étape d'un projet en 4 parties sur les différentes disciplines du lancer (poids, disque, javelot, marteau) qui se dérouleront dans d'autres pays: France, Allemagne, Turquie et finiront par fusionner en un seul et grand spectacle.

„Rzut młotem nie jest dyscypliną dla kobiet? No i co z tego? Jeśli dziewczyny chcą ją uprawiać, jeśli czują się z tym dobrze, jeśli ten sport jest częścią ich życia, to co z tego, że to nie sport dla kobiet? Ja się tym w ogóle nie przejmuję. Mogłabym przecież powiedzieć, że balet nie jest dla mężczyzn i że tańczący mężczyzna jest po prostu śmieszny. No i co? Jeżeli to jest część jego życia, jeżeli się w tym spełnia, tym żyje, temu się poświęca, ma to we krwi, no to w porządku. Można sobie mówić, że rzut młotem to nie dyscyplina dla kobiet, ale ja się w tym świetnie czuję...”
(Kamila Skolimowska)

„Le marteau n'est pas une discipline féminine et alors ? Si les filles veulent le pratiquer et se sentent bien en le pratiquant, si ça fait partie de leur vie, qu'est-ce que ça peut faire que ce ne soit pas une discipline pour les femmes ? Ce n'est pas mon problème. Moi, je pourrais dire que le ballet n'est pas pour les hommes ou que quand les hommes dansent ils se ridiculisent. Et alors ? Si ça fait partie de leur vie, s'ils se réalisent, s'il vivent avec ça et qu'ils se donnent tout entier, qu'ils ont ça dans la peau, ça va. On peut dire que le lancer du marteau n'est pas une discipline féminine, mais moi je me sens bien...”
(Kamila Skolimowska)

„W historii sportu morfologia i wyniki sportswomen już dawno wzbudziły podejrzenia, co do ich kobiecości, sugerowano, że niektóre z nich to mężczyźni. W 1948 kazano sportswomenkom przedstawiać zaświadczenie medyczne, potwierdzające, że są kobietami. To nie wystarczyło. W 1964 kobiety biorące udział w mistrzostwach międzynarodowych zostały poddane badaniom ginekologicznym. Na skutek wielu skarg od roku 1967 przeprowadza się test Barra, który ujawnia liczbę chromosomów X, pobiera się sportswomenkom wymaz z ust i na tej podstawie mogą one otrzymać świadectwo kobiecości. W 1992 roku wprowadzono nowy test, ujawniający obecność chromosomu Y. W 1999 międzynarodowy komitet olimpijski zawiesił testy na kobiecość, ale federacjom wolno je nadal stosować. Na igrzyskach olimpijskich w Pekinie laboratorium określania płci ma za zadanie skontrolowanie sportswomenek, których morfologia budzi zastrzeżenia. Należy zaznaczyć, że nigdy nie zaproponowano żadnego testu na męskość. I nigdy nie posądzono żadnego zawodnika o bycie kobietą. Te testy wiążą się z poważnym problemem etycznym, bo stawiają pod znakiem zapytania samo pojęcie płci, podważają dwubiegowość kobieta/mężczyzna, ujawniając inne kategorie, to jest transseksualistów i hermafrodytów.” (Judith Depaule)

„Dans l'histoire du sport, la morphologie et les résultats des sportives ont très vite éveillé des soupçons quant à leur féminité, au point de suspecter certaines d'entre elles d'être des hommes. En 1948, les sportives doivent fournir un certificat médical attestant de l'authenticité de leur sexe. Ça ne suffit pas. En 1964, les femmes qui disputent des épreuves internationales passent un examen gynécologique. A la suite de nombreuses plaintes, l'examen gynécologique est abandonné. A partir de 1967, le test de Barr met en évidence les chromosomes X des athlètes effectué grâce à un prélèvement buccal, délivrant aux athlètes un certificat de féminité. En 1992, un nouveau test consistant à repérer la présence du chromosome Y fait son apparition. En 1999, le comité International Olympique suspend les tests de féminité, libre aux fédérations de continuer à les appliquer. Aux Jeux Olympiques de Pékin, un laboratoire de détermination du sexe a pour mission de contrôler les sportives à la morphologie suspecte. Ces tests posent de sérieux problèmes éthiques, ils interrogent précisément la notion de sexe, mettent à mal la bipolarisation homme/femme, révélant d'autres catégories composées d'intersexués et de transsexuels.” (Judith Depaule)

Tekst, reżyseria, scenografia / Texte, mise en scène, scénographie
Judith Depaule (Francja/France)
Asystentka reżysera i scenografa / Assistante à la mise en scène et à la scénographie
Pia Partum
Muzyka / Musique
Laurent Dailleau (Francja/France)
Video / Vidéo
Mateusz Wajda
Przygotowanie ruchowe / Pratique corporelle
Isabelle Schad (Niemcy/Allemagne)
Światło / Lumières
Bruno Pocheron (Francja-Niemcy/France-Allemagne)
Reżyseria dźwięku i video, oprogramowanie / Régie son & vidéo, programmation
Dariusz Makaruk
Animacje / Animation
Marta Pajek
Kostiumy / Costume
Cyprian Medard Cieśliński
Konstrukcje / Construction
Bartłomiej Kłosek
Tłumaczenie / Traduction
Maryna Ochab, Bogusława Schubert
Dramaturgia / Dramaturgie
Thomas Cepitelli
Producenci wykonawczy / Chargées de production
Virginie Hammel, Astrid Rostaing,
Magdalena Kłosińska – anioł stróż/ange gardien (!)

Występuje / Avec
Bogusława Schubert
oraz na video / à l'image la participation de
Kamila Skolimowska
Marta Kalinowska („Elle”)
Bogusława Schubert
(Pani XX / Madame XX)

Spektakl wyprodukowany przez Mabel Octobre (zespół subwencjonowany przez la Région et la DRAC Ile-de-France) Production . Mabel Octobre (compagnie conventionnée par la Région et la DRAC Ile-de-France)
Koprodukcja: Teatr Polonia Coproduction : Teatr Polonia
Dofinansowanie: Ambasada Francji, Instytut Francuski w Warszawie, Instytut Goethego wsparcie: Art Zoyd i firma Polanik Avec le soutien de l'Ambassade de France et de l'Institut Français de Varsovie et du Goethe Institut de Varsovie
www.mabeloctobre.net Avec l'aide d'Art Zoyd et de Polanik
www.teatrpolonia.pl

Opracowanie programu / L'auteur du programme
Judith Depaule
Projekt graficzny programu / Projet du programme
Małgorzata Doraczyńska
Zdjęcia / Photos
Robert Jaworski

Premiera w języku polskim 11 października 2008 / Première en polonais le 11 octobre 2008

Premiera w języku francuskim 18 października 2008 / Première en français le 18 octobre 2008

Bogusława Schubert

Absolwentka PWST w Warszawie i CNSAD w Paryżu. Grała u Antoine'a Viteza (*Rewizor* Gogola, *Faust* Goethego, *Tombeau pour 500 000 soldats* Guyotat, *Czapla* Aksjonowa, *Mewa* Czechowa), Bruno Bayen'a (warsztaty teatralne z Sofoklesa, Ponge'a, Wittgensteina). u Daniela Martin (*Ślub* Gombrowicza), Eugeniusza Priwiezencewa (*Polak Polakowi Ruskiem*), u Magdy Łazarkiewicz (*Szklana menażeria* Williama), Ewy Dumbia (*J'aime ce pays* Turiniego), u André Ochodio (*Upadek* Sribljanovic'a, *Szczęśliwe dni* Becketta), u Krzysztofa Warlikowskiego (*Ifigenia w Taurydzie* Glucka, *Anioły w Ameryce* Kushnera), u Krystyny Jandy (*Lament na Placu Konstytucji* według Bizio). Pracuje dla filmu i telewizji – u Agnieszki Holland, Piotra Łazarkiewicza, Cédric'a Klapischa, Roberta Glińskiego, Krzysztofa Kieślowskiego, Erica Barbier, Milosa Formana, Catherine Corsini.

Formée au CNSAD (PWST) de Varsovie et au CNSAD de Paris, elle joue au théâtre avec Antoine Vitez (*Le Revizor* de Gogol, *Faust* de Goethe, *Tombeau pour 500 000 soldats* de Guyotat, *Le Héron* d'Axionov, *La Mouette* de Tchekhov), Bruno Bayen (Travail théâtral d'après Sophocle, Ponge, Wittgenstein), Daniel Martin (*Le Mariage de Gombrowicz*), Eugeniusz Priwiezencew (*Polak Polakowi Ruskiem*), Magda Łazarkiewicz (*La ménagerie de verre* de Williams), Eva Dumbia (*J'aime ce pays* de Turini), André Ochodio (*La Chute* de Sribljanovic, *Oh les beaux jours* de Beckett), Krzysztof Warlikowski (*Iphigénie en Tauride* de Gluck, *Les Anges en Amérique* de Kushner), Krystyna Janda (*Lamentations sur la place de la Constitution* d'après Bizio). Elle tourne pour le cinéma et la télévision avec Agnieszka Holland, Piotr Łazarkiewicz, Cédric Klapisch, Robert Gliński, Krzysztof Kieślowski, Eric Barbier, Milos Forman, Catherine Corsini.

Kamila Skolimowska

Urodzona w 1982 roku w Warszawie. W wieku 12 lat została wicemistrzynią Polski w podnoszeniu ciężarów. W 1996 zdobyła tytuł mistrzyni Polski w rzucie młotem a w roku następnym – mistrzostwo Europy juniorów. Ponownie wygrywa mistrzostwa Polski w latach 1997, 1999, 2000, 2001, 2002, 2003, 2004, 2005, 2006, 2007 i 2008. Zdobyła złoty medal na Olimpiadzie w Sydney w 2000 roku – będąc pierwszą od roku 1964 lekkoatletką polską przywożącą tytuł olimpijski jako juniorka.

Née en 1982 à Varsovie. A 12 ans, elle devient vice-championne de Pologne en haltérophilie. En 1996, elle remporte le titre de championne de Pologne au lancer de marteau, puis l'année suivante celui de championne d'Europe junior. Elle décroche de nouveau l'or au championnat de Pologne en 1997, 1999, 2000, 2001, 2002, 2003, 2004, 2005, 2006, 2007 et 2008. Elle obtient la médaille d'or aux Jeux Olympiques de Sydney en 2000. C'est la première fois depuis 1964 qu'une athlète polonaise remporte un titre olympique en tant que junior. Kamila Skolimowska est aujourd'hui l'une des meilleures sportives polonaises.

Kamila Skolimowska jest dziś jedną z najlepszych polskich sportmenek.

Judith Depaule

Reżyserka, aktorka, tłumaczka z rosyjskiego. Pisze doktorat na temat „Teatr w obozach stalinowskich”. Współpracowała z różnymi grupami (Sentimental Bourreau, Aglaée Solex, Les Alternateurs Volants) – łączącymi teatr z muzyką i video i wprowadzającymi na scenę teksty współczesne i nie-teatralne. W 2000 roku założyła grupę Mabel Octobre, która tworzy teatr bazujący na technologiach cyfrowych i dokumentalnych: *Desesperanto* (spektakl interaktywny i multimedialny 2002), *Matériaux Goulag* (czytanie, koncert, 2004), *Qui ne travaille pas ne mange pas* (przeгляд teatru w Gulagu, 2004), *Ce que j'ai vu et appris au Goulag* (ćwiczenie pamięci, 2005), *La folie de Janus* de Sylvie Dyclo-Pomos (pamięci poległym na Beach de Brazzaville, 2006), *Qui a tué Ibrahim Akef?* (marzenie tańca orientального, 2007), *Vous en rêvez (Youri l'a fait)* (kronika epicka pierwszego człowieka w kosmosie, 2007). Judith Depaule jest również animatorką spektakli-warsztatów w ośrodkach zdrowia (*Hamlet*, 2003; *Arturo Ui*, 2004), oraz licznych warsztatów z dziećmi. Laureatka Villa Médicis bez barier. Jej trupa – działająca w Paryżu – otrzymuje wsparcie Région Ile-de-France i Departamentu Kultury Ile-de-France.

Judith Depaule est metteur en scène, actrice et traductrice du russe. Elle écrit une thèse sur le „Théâtre dans les camps staliniens”. Elle a travaillé avec différents collectifs (Sentimental Bourreau, Aglaée Solex, Les Alternateurs Volants) qui mélangent le théâtre avec la musique et la vidéo et portent à la scène des textes contemporains ou non-théâtraux. Elle fonde en 2000 le groupe Mabel Octobre qui combine le théâtre, les technologies numériques et le documentaire : *Desesperanto* (spectacle interactif multimédia 2002), *Matériaux Goulag* (lecture, concert, 2003), *Qui ne travaille pas ne mange pas* (revue de théâtre au Goulag, 2004), *Ce que j'ai vu et appris au Goulag* (exercice de mémoire, 2005), *La folie de Janus* de Sylvie Dyclo-Pomos (hommage aux disparus du Beach de Brazzaville, 2006), *Qui a tué Ibrahim Akef?* (rêve de danse orientale, 2007), *Vous en rêvez (Youri l'a fait)* (chronique épique du premier homme cosmique, 2007). Elle anime des ateliers-spectacles avec les détenus de la Maison d'arrêt de la Santé (*Hamlet*, 2003 ; *Arturo Ui*, 2004) et de nombreux ateliers avec les enfants. Lauréate de la Villa Médicis hors les murs. Sa compagnie basée à Paris reçoit le soutien de la Région Ile-de-France et de la Direction des Affaires Culturelles d'Ile-de-France.

Prezes Fundacji
Krystyna Janda

Dyrektor Teatru
Roman Osadnik

Organizacja Teatru
Sylwia Rydlewska

Młodszy specjalista ds. organizacji Teatru
Marcin Możdżyński

PR i kontakty z mediami
Marta Bartkowska

Impresariat
Katarzyna Błachiewicz

Kasa biletowa
Piotr Bajcar, Krzysztof Lipiec

Kierownik techniczny
Małgorzata Domańska

Oświetlenie i akustyka
**Piotr Pawlik, Michał Cacko, Adam Czaplicki,
Rafał Piotrowski, Agnieszka Szczepanowska,
Paweł Szymczyk, Dawid Witek,
Waldemar Zatorski**

Multimedia
Tadeusz Perkowski, Adam Tarasiuk

Obsługa sceny
**Piotr Bajcar, Tomasz Ciach, Jan Cudak,
Tomasz Harasimowicz, Maciej Oleksiak,
Rafał Piotrowski, Rafał Rossa**

Fryzjerzy/charakteryzatorzy
Grażyna Jakubczak, Anna Czerwińska

Garderobiane
Władysława Trejnis, Wiesława Kamińska

Prowadzenie spektakli
**Marta Bartkowska, Ewa Baryłkiewicz,
Elżbieta Czerwińska,
Magdalena Kłosińska, Ewa Ratkowska,
Rafał Rossa, Sylwia Rydlewska**

teatrpolonia

FUNDACJA KRYSZYNY JANDY NA RZECZ KULTURY

wejście do teatru / [entrée du théâtre](#)

ul. Piękna 28, tel. 022 621 61 41

kasa biletowa / [caisses](#)

ul. Marszałkowska 56, tel. 022 622 21 32